

povezivala je svakodnevnica. Dok je Milica Rakić iz „raspadnute“ srpske svakodnevnice "otimala" dokumenta, Šejma Prodanović je kolaže pravila od predmeta spremnih za reciklažu, a Dragana Mladenović beležila rečenice i utiske pokupljene na ulici, u prolazu. Bespotrebni predmeti i usputne reči i emocije dobili su potpuno novo značenje prilikom umetničkog sagledavanja i oblikovanja. Njihov zaključak je bio da govore istim jezikom i da šareni svet posmatraju slično.

Budući da je Dragana do te subotnje večeri tragala za izdavačem, a Šejma i Milica gajile ideju da otvaranje izložbe ne mora da znači njen početak i kraj, rešenje se nametnulo samo po sebi. Ideja o knjizi, art book-u, iliti poetskom katalogu nije nastala iz težnje da po svaku cenu budu originalne, nego s mišlju da je krajnje vreme da se srpskoj javnosti ponudi zanimljiv spoj dvaju umetnosti. Naravno,

treba imati u vidu zabrinjavajuće opadanje interesovanja za poeziju, jer su ovdašnji pesnici ugušili ponavljajući već ispevanu poeziju. To je u javnosti stvorilo klimu "poeziju niko ne čita", u knjižarama "zbirke poezije niko ne kupuje", a kod uglednijih izdavača "ne isplati se objavljivati poeziju koju niko ne kupuje i ne čita", a poezija ima svoj put. Knjigom "Raspad sistema" umetnice nastupaju samostalno, bez izdavača, kako bi pokazale da se do publike ipak može doći i drugim putem.

Šejmini i Milićini radovi, protkani stihovima, dobili su novo značenje, a Draganine pesme, u novoj umetničkoj sredini, idealnu artikulaciju.

Sagledavši mesto i vreme u kojem žive, kao i tematiku koja ih zaokuplja, bez dvoumljenja su našle naziv za projekat. Sve ostalo išlo je svojim tokom. Jednostavno kao s.

## Bratislav Ljubišić

### LAZAR LEČIĆ

Jugoslovenska galerija umetničkih dela, Maj 2005.

Povratak veri, barem u pravoslavlju i inim varijantama, značio je u isto vreme i obnavljanje likovne crkvene misli. I odmah se postavilo pitanje koliko je celishodno posle toliko vremena i tolikih naučnih otkrića ponovo zauzeti stav koji će vaspоставiti vladavinu hrišćanske ideje onako kako je to bilo. Svakako, potreba da se dogodi promena ide sa dolaskom određenih ljudi na vlast i izbijanja u prvi plan ideologije kojoj su oni skloni. No, nije samo to, setimo se samo euforije posle Drugog svetskog rata i otklona uticaja religije iz javnog života i politike. Sada se vraća njena moć i čini se sa kamatom. Kada je u pitanju veza ideologije i umetnosti stvari se malo menjaju. Rimska ideologija i umetnost nisu smetali Renesansnim umetnicima da tekovine rimske umetnosti prihvate kao svoje. Slično se dogodilo i u vreme fašizma ali i u vreme komunizma, velelepne građevine i prospekti bili su odlični za okupljanje narodnih masa isto kao i u vreme srednjeg veka i baroka kada su crkvene svetkovine i lomače itekako znale da združe ljude. Pojava novih poklonika slikanja ikona i čitavih škola pomalo zbunjuje. Ali, ako pomislimo koliko je u poslednjih nekoliko godina sagrađeno crkava onda je jasno koliko će biti potrebno umetnika da se one oslikaju – mislim na živopis – i koliko će ikona trebati da se ispune ikonostasi. A tu su i novi vernici

koji hoće svoje zaboravljene svece da ožive i da za svoje slave imaju dolične ikone. Pa i pravljenje portreta na način ikona sve više postaje popularno. To je novi diktum, recimo i nova moda i treba shvatiti novonastale promene. A kada je u pitanju naše srednjevekovlje ima inspiracija na pretek. Tako da niko nikog ne ugrožava.

Slikarstvo Lazara Lečića je u potpunosti u duhu vremena u kojem nastaje, ima u njemu mnogo reminiscencije na srednji vek, ali i na tekovine stilova koji su se menjali tokom dvadesetog veka. Lečića ne zanima pojedinost već celina, na njegovim slikama naziru se konture – dakle u pitanju je znakovnost. Naziru se i boje koje jasno simbolišu nebo, zemlju i čistu duhovnost. U nekim slučajevima, naročito kada su u pitanju velike kompozicije kao što je Vaseljenski sabor, posmatrač može da ostane udivljen celinom, nikako ijednom pojedinosti. Princip takozvanog brisanja ili zamagljenog pogleda je vrlo čest u primeni kod ovog umetnika. Ima tu i jasnog uticaja rukopisa, iluminacije su mu dobro došle da se otkloni potreba za detaljem. I, tako dalje, izložba je moderna i tradicionalna. Dekorativna je pre svega – ali je i to u duhu crkvenog slikarstva. Biblija pauperum iliti ilustrovanje Starog i Novog zaveta na zidovima crkava i drugih bogomolja i ikonostasa je vid srednjevekovnog stripa i to nikom ne smeta. Tako se objašnjavaju tajne religije i olakšava propoved. To je Lečiću jasno i on to ne krije.

Lazar Lečić je rođen u Čurugu 1956. godine. Fakultet likovnih umetnosti završio je 1984.g. u klasi Mirjane Mihać. Član je ULUS-a i ULUV-a. Ovo mu je četrnaesta samostalna izložba.